

UDK: (048) "549.1" (05)
Pregledni rad

BRANKA STEVANOVIĆ I MILORAD M. JANKOVIĆ

**JUBILEJ I TRADICIJA - 70-GODIŠNJICA GLASNIKA INSTITUTA ZA
BOTANIKU I BOTANIČKE BAŠTE UNIVERZITETA U BEOGRADU
- NAJSTARIJEG BOTANIČKOG ČASOPISA U SRBIJI**

Institut za botaniku i botanička bašta "Jevremovac", Biološki fakultet,
Univerzitet u Beogradu, Beograd, Jugoslavija

Časopis *Glasnik Instituta za botaniku i botaničke bašte Univerziteta u Beogradu* ima tradiciju od 70 godina. Prvi broj ovog botaničkog naučnog časopisa izašao je 1928. godine u izdanju Botaničkog instituta i pod uredništvom njegovog pokretača i inspiratora, svestranog botaničkog pregaoca, profesora Nedeljka Košanina. Od tada, pa sve do danas, ovaj časopis, među najstarijim botaničkim glasilima u zemljama jugoistočne Evrope, objavljuje revijalne i originalne naučne radove, kratka saopštenja i druge priloge iz različitih oblasti botanike, a ponekad, u skladu sa njihovom aktuelnošću i značajem, i određene problemske teme, posebne rezultate i prigodne članke iz različitih bioloških disciplina uopšte.

Naslovna strana prvih sedam svesaka časopisa, štampanih u periodu do Drugog svetskog rata, bila je na francuskom jeziku. Na njoj je se nalazilo originalno ime časopisa: *Bulletin de l'Institut et du jardin botaniques de l'Université de Belgrade*, zatim ime urednika: *dirige par Nedeljko Košanin*, kao i mesto izdavanja i naziv štamparije: *Imprimerie "Davidović" Pavlović i Drug, Takovska ul. 32, Beograd*. U zaglavlju naslovne strane bilo je dato ime časopisa na srpskom jeziku, štampano ćirilicom: *Гласник Ботаничког завода и баштине Университетна у Београду* (Fig. 1).

ГЛАСНИК
БОТАНИЧКОГ ЗАВОДА И БАШТЕ УНИВЕРСИТЕТА
У БЕОГРАДУ

BULLETIN
DE L'INSTITUT ET DU JARDIN BOTANIQUE
DE L'UNIVERSITE DE BELGRADE

DIRIGÉ PAR
NEDELJKO KOŠANIN

Tome I

1928

№ 1

Imprimerie „Davidović“ Pavlović i Drug, Takovska ul. 32.
Beograd.

Fig. 1. Naslovna strana prve sveske Glasnika iz 1928
Front page of the first volume of Glasnik from 1928

Pojedine sveske su već na naslovnoj strani posebnim obeležjima ukazivale na određene važne podatke ili neke posebne okolnosti u kojima je časopis publikovan. Tako se na naslovnoj strani treće sveske II toma nalazi medaljon sa slikom Luke Čelovića-Trebinjca, u znak pažnje što je određenim sredstvima Fonda koji je ustanovio ovaj veliki dobrotvor Beogradskog univerziteta, potpomognuto izdavanje časopisa. Takode je, na sveskama III i IV toma, posebno naznačeno da su štampane na osnovu sredstava iz univerzitetskih fondova *Stara Botanička Bašta* i *Luka Čelović-Trebinjac* (*Imprime aux frais des Fondations universitaires: "Stara Botanička Bašta" et "Luka Čelović-Trebinjac"*) (Fig. 2). Pored toga, sveska III toma je obeležena i crnim "florom" u znak žalosti za rano preminulim prvim urednikom časopisa, profesorom Nedeljkom Košaninom.

Osnivač časopisa, Nedeljko Košanin, redovni član Srpske Akademije nauka i umetnosti i redovni profesor Univerziteta u Beogradu, bio je svestan, ne samo kao naučnik, već i kao snažna intelektualna ličnost, do koje mere i na koji način, naučni časopis može da unapredi istraživački entuzijazam i da dâ poleta kreativnim ličnostima iz male i ratovima pustošene Srbije. Tokom čitavog perioda od 1905 do svoje smrti, 1934. godine, profesor Košanin je kao upravnik Botaničkog zavoda i bašte neumorno, bez predaha, po cenu sopstvenog zdravlja, lične karijere i porodičnog života, izgarao na unapređivanju botaničkih disciplina uopšte (Janković, 1984), borio se za prostorno i materijalno poboljšanje rada u Botaničkom zavodu, obnavljanje biblioteke, herbara i staklare (Blaženčić, 1998). Istovremeno, on je insistirao i na pokretanju naučnog botaničkog časopisa. Uspostavljanjem *Glasnika*, u kojem su naši naučnici štampali svoje radove na francuskom, engleskom ili nemačkom jeziku, profesor Košanin je, kroz širom otvorena vrata, uveo srpske botaničare na evropsku i svetsku botaničku "pozornicu". Časopis je omogućio da rezultati naših botaničara i naše botaničke vrednosti postanu dostupne međunarodnoj naučnoj javnosti.

Profesor Košanin se bezrezervno i u potpunosti posvetio da već od prvih brojeva adekvatno uobliči opštu koncepciju časopisa, njegov izgled, sadržaj, kao i da privuče autore koji su u njemu publikovali svoje rezultate. Na taj način je, zahvaljujući, pre svega, svojoj produbljenoj botaničkoj, a naročito fiziološkoj i ekološko-biogeografskoj obrazovanosti, udario vrednosne temelje *Glasnika* koji izlazi sve do današnjih dana. Nažalost, prerana smrt je omela profesora Košanina da nastavi svoj sjajno i značajki započet posao urednika našeg jedinog botaničkog časopisa.

U periodu od 1928 do 1933. godine u časopisu su, pored naših naučnika, S. Jakovljevića, Lj. Glišića, P. Černjavskog, V. Lindtnera i samog profesora Košanina, svoje radove objavljivali i čuveni evropski botaničari toga vremena, kao što su G. Beck-Managetta, K. Maly, R. Picbauer, R. Lloyd Praeger, S. Murbeck, K. Ronniger, L. Derganc i drugi. Kako je već napomenuto, radovi su štampani na francuskom, engleskom ili nemačkom jeziku, dok su dijagnoze novootkrivenih biljaka uvek izlagane na latinskom jeziku, kako je to uobičajeno pri regularnoj taksonomskoj deskripciji.

Već u prvim izdanjima časopisa, u periodu od 1928. do 1934. godine, predstavljani su izuzetno vredni rezultati ličnih istraživanja autora, od kojih su se mnoga odnosila na reliktnu i endemičnu biljne vrste sa balkanskog prostora (*Haberlea rhodopensis*, vrste roda *Viola*, *Castanea sativa*, *Dioscorea balcanica*, *Sambucus ebulus*, var. *deborensis*, *Primula auricula*, var. *serratifolia* i druge). Ovi radovi imaju neprocenjivu vrednost, s obzirom da su predstavljali, i još uvek su, kamen temeljac za dalja istraživanja, zaštitu i očuvanje retkih i ugroženih biljaka u flori Balkanskog poluostrva. Pored toga, u *Glasniku* su, pod uredništvom profesora Košanina, štampani i radovi koji su se odnosili na embriološka i citološka istraživanja biljaka, fitogeografske probleme, prisustvo i rasprostranjenje pojedinih taksona, biljnih zajednica ili vegetacije

ГЛАСНИК
БОТАНИЧКОГ ЗАВОДА И БАШТЕ УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

BULLETIN
DE L'INSTITUT ET DU JARDIN BOTANIKES
DE L'UNIVERSITE DE BEOGRAD

DIRIGÉ PAR
Dr. LJUB. M. GLIŠIĆ
Professeur de Botanique à la Faculté des Sciences de Beograd

Tome II

№ 3.

Imprimé aux frais de la Fondation universitaire
LUKA ČELOVIĆ-Trebinjac

B E O G R A D
Imprimerie Drag. Gregorića — Strahinjića Bana 75
1933

Fig. 2. Naslovna strana Glasnika iz 1933. godine
Front page of Glasnik from the year 1933

određenog regiona. Već tada su, u ovom našem časopisu, štampani i radovi u kojima su obrađivani opšte ekološki problemi (na primer, Todorović, D. B.: Zusammenhang zwischen einigen Bodentypen und der Qualität des Tabaks¹, 1931-32, II(1-2): 106-125), kao i rezultati limnoloških istraživanja u kojima se, kao jedan od autora pojavljuje i naš veliki prirodnjak, pionir ekoloških disciplina, profesor Siniša Stanković.

Doslednost i posvećenost profesora Nedeljka Košanina poslu upravnika i urednika, ogleda se i u štampanju zabeleški o stanju biblioteke i herbara Botaničkog zavoda u trećoj svesci prvog toma časopisa iz 1930. godine (str. 287-296). Iz njih danas saznajemo da je Botanički zavod Univerziteta u Beogradu obogatio svoju biblioteku darovima u zamenu za *Glasnik* (samo nekoliko godina od početka njegovog izlazenja) sa oko 100 naučnih, pre svega botaničkih časopisa poslatih iz različitih institucija ili izdavača iz 25 zemalja Evrope, Amerike i Azije (najviše iz Sjedinjenih američkih država, Rusije, Japana, Portorika, Nemačke i drugih), kao i iz drugih gradova nekadašnje Jugoslavije, a zatim i sa preko 100 raznovrsnih publikacija, reprint izdanja i knjiga iz 11 zemalja širom sveta (a najviše iz Čehoslovačke, Holandije, Poljske, Sjedinjenih američkih država, Francuske, Austrije i drugih). U tom periodu, obogaćen je i herbar Botaničkog zavoda Univerziteta u Beogradu, s obzirom da je primljeno, u razmenu, 5146 herbarskih listova, a istovremeno je distribuirano, širom sveta, različitim institucijama u Evropi i Aziji, 3052 herbarska tabaka sa biljkama našeg područja.

Sav trud, izgaranje i entuzijizam profesora Košanina na uzdizanju naše svekolike botanike, institucije Botaničkog zavoda i bašte i časopisa *Glasnika Botaničkog zavoda i bašte Univerziteta u Beogradu*, prekinuti su njegovom bolešću i preranom smrću. Njegova zalaganja su s poštovanjem i dostojno ispraćena rečima zahvalnosti njegovog naslednika, profesora Ljubiše Glišića, u nekrologu objavljenom 1934. godine, u svesci III toma časopisa, obeleženoj crnim florom u znak žalosti i sećanja na preminulog prvog urednika: "...si, enfin, l'Institut possède sa revue periodique ou trouvent place les travaux scientifiques de ses travailleurs, publiés en différentes langues étrangères, ce qui les rend accessibles au monde entier, - c'est en premier lieu le mérite du regretté Košanin, grand pionnier de la Botanique scientifique de notre pays".²

Urednici Glasnika

Editors of Glasnik

Nedeljko Košanin

Ljubiša Glišić

¹Todorović, D.B.: Uticaj različitih tipova zemljišta na kvalitet duvana, 1931-32, II: 1-2, 106-125

²... Institut poseduje i svoj časopis u kojem se publikuju naučni radovi njegovih istraživača, na različitim stranim jezicima, postajući tako dostupni čitavom svetu - a i to je zasluga pokojnog Košanina, velikog začetnika botaničkih nauka naše zemlje".

ГЛАСНИК
БОТАНИЧКОГ ЗАВОДА И БАШТЕ УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

BULLETIN
DE L'INSTITUT ET DU JARDIN BOTANIKES
DE L'UNIVERSITÉ DE BEOGRAD

DIRIGÉ PAR
Dr. LJUB. M. GLIŠIĆ
Professeur de Botanique à la Faculté des Sciences de Beograd

Tome III

1934

№ 1—2

Imprimé aux frais des Fondations universitaires:
„STARA BOTANIČKA BAŠTA“ et „LUKA ČELOVIĆ-Trebinjac“

B E O G R A D
Imprimerie Drag. Gregorića — Strahinjića Bana 75
1934

Fig. 3. Naslovna strana Glasnika iz 1934. godine
Front page of Glasnik from the year 1934

Mora se naglasiti da su posebno dostojni poštovanja neverovatno strpljenje i upornost profesora Košanina da pronade izvore finansiranja za štampanje časopisa. Uglavnom je *Glasnik* izlazio na osnovu više nego skromnih materijalnih sredstava Botaničkog zavoda i bašte. To je, verovatno, već od samog početka onemogućavalo njegovo sigurno i uvek regularno publikovanje. Iz beleški i dnevnika koji je vodio, može se konstatovati da se profesor Košanin često obraćao za finansijsku pomoć Savetu Univerziteta i molio za intervencije kod Ministra prosvete da se obezbede sredstva koja bi osigurala redovnost izlaženja *Glasnika*. Za štampanje treće sveske prvog toma, Košanin je uspeo da obezbedi finansijsku pomoć od 15000 dinara iz Fonda Luke Čelovića-Trebinjca, što je ostalo zabeleženo u *Spomenici* ovom velikom dobrotvoru Beogradskog univerziteta, u izdanju br. 1 iz 1931. godine. Međutim, uvek mala materijalna potpora nije omogućavala neometanu i brzu obradu naučnih članaka i efikasno, uvek ažurno štampanje časopisa. Ipak, Košanina, kao urednika, u ovom poslu održavao je naučni entuzijazam, ali i visoki lični moral, naučnička požrtvovanost i patriotski optimizam. Na jednom mestu, u svojim beleškama, on kaže: "Izdavanje ovoga časopisa ide vrlo teško zbog saradnje, jer autori sami moraju da se staraju za prevode svojih članaka, što rad usporava i otežava. Sredstava nema da se plati prevodilac, a sav rad oko korekture vodi se bez naknade (gospodin dr Ljubiša Glišić). Mene bolest davi i jedva stignem da rukopise pročitam i da prevode kontrolišem. Opteretio sam prevodenjem i korekturom jezika svoju ženu i stariju kći. Koliko se ličnih žrtava podnosi za ovaj časopis znaće samo oni koji su vodili slično preduzeće. U biti veoma sam zadovoljan jer je ugled Zavoda ovim časopisom vrlo porastao" (Tatić, 1996).

Od 1933. godine, tačnije od II toma, glavni urednik časopisa je postao dr Ljubiša Glišić, vanredni profesor botanike na Univerzitetu u Beogradu, umesto teško bolesnog profesora Košanina. Profesor Glišić je posle smrti profesora Košanina, 1934. godine, nastavio posao glavnog urednika *Glasnika*, trudeći se da sledi već utemeljenu Košaninovu tradiciju izdavanja i uređivanja ovog našeg botaničkog časopisa. I dalje su u njemu štampali svoje rezultate evropski botaničari (B. Fott, F. Gessner, F. Lenz), pored naših naučnika, kao što su svoje mesto nalazili, ne samo radovi striktno botaničkog, već i šire biološkog, a pre svega hidrobiološkog sadržaja (S. Stanković, F. Gessner). Pored toga, prikazivano je stanje bibliotečkog fonda obogaćenog izdanjima dobijenim u razmenu za *Glasnik*, kao i aktivnosti u okviru herbarijuma Botaničkog zavoda i bašte Univerziteta u Beogradu.

Uopšte uzev, u čitavom periodu od 1928. godine do 1937. godine, pod uredništvom profesora Nedeljka Košanina, a zatim profesora Ljubiše Glišića (koji je od smrti Košanina bio i upravnik Botaničkog zavoda i bašte), publikovano je sedam svezaka *Glasnika*, sa 56 radova napisanih od strane 20 autora, među kojima je bilo 9 srpskih botaničara, dok je čak 11 autora bilo iz inostranstva, odnosno iz različitih evropskih zemalja. Interesantni i značajni radovi iz ovog perioda, koji do današnjih dana nisu izgubili svoju naučnu vrednost, odnosili su se, pre svega, na sledeće istraživačke teme i probleme:

- embriološka i citološka istraživanja, koja je započeo i razvijao profesor Glišić (Glišić, 1928, 1929, 1934, 1936-37);
- ekološko-fitogeografska istraživanja, naših i stranih botaničara, recentne i fosilne flore i vegetacije centralnog dela Balkanskog poluostrva (Beck-Managetta, 1928; Maly, 1928, 1930, 1931-32; Picbauer, 1928; Cernjavski, 1928, 1929, 1930, 1931-32, 1936-37; Košanin, 1928, 1929, 1931-32; Praeger, 1930; Fott, 1933; Soška, 1929, 1933; Jakovljević, 1936-37);
- floristička istraživanja u okviru kojih su otkrivane nove vrste ili podvrste biljaka ili zabeležena njihova nova nalazišta na teritoriji Balkanskog poluostrva (Becker, 1928; Košanin, 1928, 1929, 1930; Praeger, 1930; Maly, 1930; 1931-32; Derganc, 1931-32);

- morfološka i anatomska proučavanja određenih biljnih struktura i posebnih adaptacija određenih biljnih organa koja su obavljali profesor Jakovljević i profesor Košanin (Jakovljević, 1928, 1929; Košanin, 1930);
- limnološka, odnosno opšte hidrobiološka proučavanja kopnenih voda na teritoriji Balkanskog poluostrva (Fott, 1933; Jakovljević, 1933, 1934; Jakovljević & Stanković, 1931-32; Gessner, 1934; Stanković, 1934).

Nažalost, polet i naučni napredak, postignuti takoreći desetogošnjim postojanjem našeg prvog botaničkog časopisa, prekinuti su, verovatno, nedostatkom sredstava, ali, pre svega nesrećnim istorijskim okolnostima, a zatim i ratnim vihorom koji je doneo mnogobrojna razaranja. Zbog toga je usledio veliki, više nego dvadesetogodišnji prekid (između 1937-1959. godine) u izdavanju *Glasnika*.

Posle Drugog svetskog rata, na sličan način kao što je to bilo i u "Košaninovo doba" (Janković & Tatić, 1984) posle Balkanskih i Prvog svetskog rata, trebalo je pre svega uporno i predano raditi, izgarati, obnavljati zemlju i nadoknađivati izgubljeno u nauci uopšte, pa i u botaničkim disciplinama pojedinačno. U to vreme, u našoj zemlji je nastalo snažno buđenje stvaralačkih snaga čitavog naroda, a nauci su poseban polet dali mladi izraživači, sposobni i željni naučnog rada. Otvarali su se i obnavljali univerziteti i fakulteti, kao i čitav niz različitih naučnih institucija. Tako se, u želji za napretkom, unapređivanjem i razvojem botanike, javila ideja za pokretanjem naučnih časopisa, pa su započele i aktivnosti na obnavljanju već poznatog i priznatog *Glasnika Botaničkog zavoda i bašte*. Nastojanja na ponovnom pojavljivanju ovog našeg botaničkog časopisa bila su duga i mukotrpa, prema sećanjima profesora Milorada M. Jankovića, tadašnjeg docenta Botaničkog zavoda i bašte Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Pre svega zaslugom profesora M.M. Jankovića, *Glasnik* je ponovo ugledao svetlost dana 1959. godine. Šta je uslovalo tako dugačak prekid u izdavanju jednog naučnog, botaničkog časopisa, predstavlja posebno pitanje i zahteva poseban osvrt na opštu materijalnu, duhovnu i društvenu situaciju toga perioda. U svakom slučaju, profesor M. M. Janković je nailazio na izvestan otpor u svojoj sredini, ali, istovremeno, i na bezrezervnu podršku naučnika i stručnjaka, kao i kolektiva Botaničkog zavoda i svog Fakulteta, za ponovno uspostavljanje i nastavak publikovanja, već tradicionalnog *Glasnika*, prepoznatljive naučne vrednosti, kako u našoj zemlji, tako i u inostranstvu. Naime, jedan od mogućih razloga za neprestano odlaganje početka ponovnog štampanja *Glasnika* bilo je, prema Jankoviću, mišljenje nekih malobrojnih, ali uticajnih pojedinaca, da naša botanika posle Josifa Pančića doživljava opadanje stvaralaštva, te da još nije postigla takve uspehe koji bi opravdali obnavljanje botaničkog časopisa, odnosno *Glasnika*. Na sreću, zagovornici revitalizacije časopisa (među kojima je bio i profesor Janković) uspeali su da stignu do cilja i pokrenu njegovo publikovanje, smatrajući, između ostalog, da je takvo upoređivanje naučnih nastojavanja, iz različitih perioda, uopšte uzev besmisleno, lišeno svake logike i da smeta daljem stvaralaštvu u razvoju botanike u nas.

Tako je od 1959. godine počelo ponovno štampanje *Glasnika*, i dalje u izdanju Botaničkog zavoda i bašte, a novi urednik je postao dr Milorad M. Janković, tadašnji docent Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Opšte postavke časopisa, njegova svrha i cilj, bazirani na tradiciji i reputaciji, iskazani su i u uvodnoj reči redakcionog odbora u prvoj svesci obnovljenog *Glasnika*:

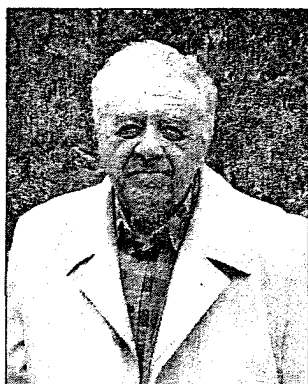
"Želja je sadašnje redakcije da *Glasnik*, koji je između dva rata nailazio na znatan odziv u naučnim botaničkim krugovima u svetu, nastavi i danas svu onu pozitivnu tradiciju koju je nekada podržavao. Zato *Glasnik* i treba da prikaže našoj i stranoj naučnoj javnosti deo one naučne aktivnosti koja se u okviru Botaničkog zavoda i bašte, jedne od najstarijih naučnih ustanova u Srbiji, danas neguje na polju izraživačkog rada

u oblasti botanike. Isto tako, *Glasnik* će na svojim stranicama pružiti mesta i naučnim radovima nastalim izvan Botaničkog zavoda, ukoliko po svojim osobinama odgovaraju karakteru koji *Glasnik* ima. Na kraju, redakcija je uverena da će Botanički zavod preko svoga *Glasnika* uspostaviti ne samo one mnogobrojne stare veze koje je Zavod pre rata imao sa nizom naučnih ustanova, već isto tako i mnoge nove, i da će se ove veze posebno povoljno odraziti u razmeni naučnih publikacija."

Obnovljeni *Glasnik* se pojavio sa izmenjenom naslovnom stranom na kojoj je sada ime časopisa bilo dato na srpskom jeziku, ćirilicom, dok je originalni naziv, na francuskom jeziku, premešten u zaglavlje naslovne strane (Fig. 4). Inače, i dalje su sva označavanja u časopisu bila dvojezična, odnosno srpsko-francuska. Časopis je imao *redakcioni odbor (comite de redaction)* u kojem su bili V. Blečić, Z. Damjanović, M. M. Janković, R. Marinović, a od 1962-64. godine (tom II) i B. Tatić. Redakcioni odbor se tokom godina menjao, s obzirom na određene okolnosti ili događaje u životu pojedinih članova. Godine 1972. (tom VII) redakcioni odbor su činili J. Blaženčić, R. Bogojević, Z. Damjanović, M. M. Janković, R. Marinović, M. Nešković, B. Tatić. Od 1981-82. godine (tom XVI) redakcioni odbor je bio u sastavu J. Blaženčić, R. Bogojević, M. M. Janković, M. Nešković, D. Simić, B. Stevanović, B. Tatić. Između 1981. godine i 1992. godine (odnosno od toma XVI do XXVI-XXVII) u uređivanju časopisa je učestvovao i *izdavački savet (conseil d'edition)*, čiji su članovi bili Z. Damjanović, J. Danon, N. Diklić, J. Dimitrijević, B. Jovanović, M. M. Janković, M. Kojić (predsednik), V. Mišić, M. Nešković, S. Pavlović, B. Tatić. Posle 1992. godine ponovo brigu o izdavanju, recenziji radova i uređivanju članaka preuzima samo redakcioni odbor kojeg do danas čine J. Blaženčić, M. M. Janković, M. Nešković, D. Simić, B. Stevanović, B. Tatić.

Urednici Glasnika

Editors of *glasnik*

Milorad M. Janković

Branka Stevanović

Još jednom je došlo do manje promene naziva časopisa (na naslovnoj strani), u vezi sa opštim administrativnim promenama na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, pa je umesto *Glasnika Botaničkog zavoda i bašte Univerziteta u Beogradu*, od 1971. godine (tom VI), naziv časopisa postao (i do danas ostao) *Glasnik Instituta za botaniku i botaničke bašte Univerziteta u Beogradu*.

Kao što je već rečeno, obnovitelj i glavni i odgovorni urednik od 1959. godine ponovnog izlaženja I toma nove serije *Glasnika* bio je profesor Milorad M. Janković, sve do 1992-93. godine (tom XXVI-XXVII), kada je, dužnost glavnog i odgovornog urednika, predao svom dugogodišnjem saradniku na uređivanju časopisa, profesoru Branki Stevanović, koja se i danas na tom mestu nalazi.

BULLETIN
DE L'INSTITUT ET DU JARDIN BOTANQUES
DE L'UNIVERSITÉ DE BEOGRAD

ГЛАСНИК
БОТАНИЧКОГ ЗАВОДА И БАШТЕ УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

Год. 1

1959

№ 1

БЕОГРАД
1959

Fig. 4. Naslovna strana Glasnika iz 1959. godine
Front page of Glasnik from the year 1959

Profesor Milorad M. Janković se, u početku bavio i tehničkim uređenjem časopisa, kao i korekturom štampanih radova. Od 1965-66. godine (tom III) do 1984. godine (tom XVIII) tehnički urednik i korektor je bio profesor Radoje Bojović, zatim od 1985. godine (tom XIX) do 1990-91. godine (tom XXIV-XXV) profesor Branka Stevanović, a od 1992-93. godine (tom XXVI-XXVII) do danas dipl. biolog Vesna Šakić, bibliotekar Instituta za botaniku i botaničke bašte.

Zalaganjem svih naslednika profesora Košanina, pre svega potonjih urednika *Glasnika*, tehničkih urednika i članova redakcijskog odbora, sačuvan je opšti koncept časopisa od njegove prve sveske iz 1928. godine, do današnjih dana. Ipak, valja napomenuti da je u toku višedecenijskog izlaženja, neprestano produbljivan i proširivan naučni okvir časopisa, osavremenjivan novim naučnim (botaničkim) aspektima i uvođenjem posebnih rubrika, kao što je i tehnički modernizovan i usaglašavan sa univerzalnim bibliotečkim zahtevima u cilju što adekvatnijeg prezentovanja informacija, pre svega štampanjem bibliografskih kartica, uputstva za autore i drugim.

Od 1928. godine do danas izašlo je ukupno 37 svezaka *Glasnika*, i to prvih sedam svezaka u periodu do Drugog svetskog rata, a 30 svezaka od 1959. godine do danas. Na preko 5200 stranica teksta štamano je 479 radova, koji su obuhvatili, u najvećem broju (365 radova) originalne naučne radove, zatim revijalne i teorijske članke, prikaze knjiga, prigodne članke, biografije i bibliografije naših najpoznatijih botaničara, kao i apstrakte sa kongresa (114 apstrakata). U različitim naučnim priložima publikovanim u *Glasniku* učestvovalo je 342 autora iz naše zemlje i inostranstva.

Sve do danas u *Glasniku* su objavljivani rezultati i razmatrani problemi različitih botaničkih, ali i opšte bioloških disciplina. Uopšte uzev, radovi su se odnosili na istraživanja flore i vegetacije naše zemlje i čitavog Balkanskog poluostrva, izučavanja različitih fitogeografskih i fitocenoloških problema, zatim proučavanja iz oblasti fiziologije biljaka, fitoekologije i fiziološke ekologije, anatomije, morfologije i taksonomije biljaka, kao i algologije, odnosno limnologije uopšte, mikologije i lihenologije. Bez obzira iz koje specifične botaničke oblasti su bili naučni prilozi, često su prikazivane određene novine, novopronađene vrste ili zajednice ili njihova nova nalazišta na teritoriji naše zemlje. Tako je, u okviru ukupno pomenutih i proučavanih 137 biljnih taksona i 78 biljnih zajednica sa teritorije Balkanskog poluostrva, u svih 37 svezaka *Glasnika*, zabeleženo preko 50 različitih taksonomskih, florističkih ili fitocenoloških novosti sa područja naše zemlje i Balkanskog poluostrva.

Na osnovu opšteg pregleda ukupnog broja radova i njihovog sadržaja (Tab. 1), može se konstatovati da su najčešći oni u kojima se obrađuju floristički i fitogeografski problemi biljnog sveta naše zemlje (54 rada) ili izučava vegetacija, odnosno biljne zajednice pojedinih područja (51 rad). Takođe se brojni radovi odnose na raznovrsnu problematiku fiziologije biljaka, posebno na proučavanje razvića biljaka, uticaja biljnih hormona na različite fiziološke procese ili morfogenetske promene u kulturi tkiva raznovrsnih biljnih vrsta (44 radova). Isto tako su ekološki problemi biljaka analizirani u velikom broju radova, i to kako sa idioekološkog, tako i sa sinekološkog ili ekofiziološkog aspekta, kao i u vezi sa abiotičkim uslovima staništa ili sa opšte teorijskog aspekta (37 radova). U preko 25 radova prikazani su rezultati istraživanja algi na različitim lokalitetima na teritoriji naše zemlje, kao i veoma iscrpni bibliografski podaci o algološkim proučavanjima. Pored toga, u *Glasniku* su bila veoma dobro zastupljena i opšta limnološka proučavanja različitih prirodnih i veštačkih jezera na teritoriji naše zemlje i Balkanskog poluostrva uopšte (15 radova). Znatno brojeva radova sadrži i značajne priloge o morfološkim i anatomskim karakteristikama biljaka (29 radova). Takođe su i rezultati embrioloških, odnosno citoloških i karioloških, kao i taksonom-

skih proučavanja prikazani u značajnom broju članaka (24 rada). Nasuprot tome, u manjem broju radova su obrađivani različiti biološki, pre svega taksonomski i ekološki problemi gljiva (10 radova), lišajeva (4 rada) ili mikroorganizama (3 rada).

Tab. 1. Opšta tematska struktura članaka (Br - broj i % radova)
General thematic structure of articles (No - number and % of articles)

Oblast istraživanja (Field of investigation)	Br (N ^o)	%
Floristika i fitogeografija (Floristic and phytogeography)	54	15,0%
Vegetacija i fitocenologija (Vegetation and phytocoenology)	14,0%	51
Fiziologija biljaka (Plant physiology)	44	12,1%
Ekologija biljaka i ekofiziologija (Plant ecology and plant ecophysiology)	37	10,2%
Anatomija i morfologija biljaka (Plant anatomy and morphology)	29	8,0%
Algologija (Algology)	25	6,9%
Teorijska botanika (Theoretical botany)	22	6,1%
Limnologija (Limnology)	15	4,1%
Taksonomija (Taxonomy)	14	3,9%
Mikologija (Mycology)	10	2,7%
Embriologija i citologija (Embryology and cytology)	10	2,7%
Lihenologija (Lichenology)	4	1,1%
Mikrobiologija (Microbiology)	3	0,8%
Primenjena botanika (Applied botany)	4	1,1%
Prikazi, biografije i prigodni članci (Reviews, biographies and other articles)	41	11,3%
Ukupno (Total)	363	100%

Valja napomenuti da su često, a naročito od prvih posleratnih svezaka *Glasnika*, prisutni i radovi u kojima autori razmatraju teoretske probleme u botanici uopšte, a posebno u fitogeografiji i fitoekologiji. Teorijskim radovima (22 rada) pripadaju, na primer: Damjanović, Z.: *Jedan pristup proučavanju fotosinteze* (1960, II n.s., 79-85); Janković, M. M.: *Savremeni naučno-teorijski aspekti odnosa čoveka i biosfere - problemi i perspektive* (1975, X, 159-180); Janković, M. M.: *Predlog za jednu novu definiciju areala* (1976, XI, 145-155); Janković, M. M.: *Savremena ekologija - stanje, problemi i perspektive* (1977, XII, 39-109); Tucić, B.: *Taksonomske i evolucione implikacije elektroforetskih*

istraživanja biljaka (1987, XXI, 77-85); Filipi-Matutinović, S.: *Vrednovanje naučnog rada sa aspekta citiranosti u literaturi i primena Science Citation Index-a* (1989, XXIII, 107-120); Janković, M. M.: *Uvod u kosmičku ekologiju* (1990, XXIV-XXV, 129-137) i drugi. Pored toga, u mnogim sveskama časopisa objavljavani su prikazi knjiga, istorijati pojedinih botaničkih disciplina sa bibliografskim podacima ili prigodni članci sa bibliografijom i bibliografijom naših poznatih botaničara (preko 25 radova).

Posebno treba naglasiti da se, kroz uređivačku politiku časopisa, insistiralo na obeležavanjima godišnjica značajnih događanja u srpskoj botanici, jubilarnih godišnjica života i rada naših eminentnih botaničara, kao i na odavanju dužne počasti i sećanja našim preminulim botaničarima. Do sada je štampano 15 takvih, posebno namenjenih članaka. Tako su, u određenim sveskama *Glasnika* izašli nekrolozi našim i stranim preminulim naučnicima, profesoru N. Košaninu (Glišić, Lj. 1934), profesoru S. Jakovljeviću (Ćorović, M. 1961, 1964, I n.s., 259-261), profesoru R. Marinoviću (Blaženčić, J. 1989, XXIII, 121-126), kao i velikom ruskom biljnom fiziologu M.H. Čajlahjanu (Čulafić, Lj. 1990-1991, XXIV-XXV, 139-242). Isto tako, u odgovarajućim godištim časopisa su prigodnim tekstovima i bibliografijama obeležene godišnjice života hrvatskog botaničara S. Horvatića (Janković, M.M., 1967-1968, IV n.s., 93-98), kao i naših naučnika, R. Marinovića (Janković, M.M., 1972, VII n.s., 221-224), M. M. Jankovića (Kojić, M., 1978, 1979, 1980, XIII-XV, 161-209) i B. Tatića (Janković, M.M., 1986, XX, 109-118). Dosadašnje jubilarne sveske *Glasnika*, posebno označene crvenim slovima na naslovnoj strani, bile su posvećene *150-godišnjici rođenja Josifa Pančića* (1962-1964, II n.s.), *85-godišnjici života Ljubiše Glišića* (1973, VIII), *50-godišnjici smrti Nedeljka Košanina* (1984, XVIII), *50-godišnjici smrti Luja Adamovića* (1985, XIX), *U spomen Josifa Pančića i Flore kneževine Srbije* (1988, XXII), *70-godišnjici života i 50-godišnjici naučnog i pedagoškog rada profesora M.M. Jankovića* (1994, XXVIII), *45-godišnjici naučnog i pedagoškog rada profesora M. Nešković* (1995, XXIX), kao i *45-godišnjici naučnog i pedagoškog rada profesora B. Tatića* (1996, XXX).

Analizirajući ukupan naučni opus prikazan u *Glasniku* sa stanovišta brojnosti učešća autora i njihovog različitog botaničkog profila, pa u vezi sa tim i raznovrsnosti prikazanih rezultata eksperimentalnih, terenskih ili teorijskih istraživanja, mogu se izdvojiti četiri perioda u višedecenijskom postojanju ovog našeg časopisa. To su:

- period do Drugog svetskog rata, od **1928-1937.** godine, obeležen, pre svega, individualnim radovima, često kompleksnim studijama, utemeljivača moderne botanike na našim prostorima, N. Košanina, Lj. Glišića, S. Jakovljevića i P. Černjavskog, kao i mnogih, poznatih evropskih botaničara tog vremena (W. Becker, K. Maly, G. Beck-Mannagetta, R. Picbauer, B. Fott, R. Lloyd Praeger, S. Murbeck, K. Ronniger, L. Derganc, F. Lenz, F. Gessner).
- period obnovljenog časopisa od **1959-1972.** godine, kada u njemu svoje radove objavljuju doajeni naše botanike, danas još uvek aktivni botaničari M. M. Janković, M. Nešković, B. Tatić, M. Kojić, kao i Z. Damjanović, V. Mišić, L. Stjepanović-Veseličić i drugi. Pored toga, u to vreme su autori velikog broja radova bili i naši botaničari, danas, nažalost, pokojni V. Blečić, R. Marinović, R. Bogojević, S. Pavlović, M. Jelić. Tokom ovog perioda najčešće su objavljavani floristički i fitocenološki radovi, kao i oni u kojima su prikazivani rezultati istraživanja algi i gljiva. U istraživanjima mikroskopskih gljiva isticali su se radovi dr Marije Muntanjola-Cvetković. Nešto ređe su bili zastupljeni radovi iz fiziologije biljaka, kao i iz morfologije i anatomije biljaka, a među istraživačima iz ovih oblasti publikacijama su se isticali M. Nešković, J. Blaženčić, J. Bata, D. Simić. Među naučnicima koji su, u to vreme, svojim učešćem doprinosili ugledu *Glasnika* bili su i M. Ćorović, R. Jovanović-Dunjić, D. Pejčinović,

P. Živanović, i drugi. Valja napomenuti da su se u ovom periodu pojavili i radovi iz fiziološke i esperimentalne ekologije biljaka sa rezultatima terenskih istraživanja, a u kojima su učestvovali, kao koautori ili autori tada mladi naučnici, kao što su Lj. Čulavić, R. Popović, K. Stefanović, A. Dinić, J. Dimitrijević, B. Matijašević (Stevanović), V. Stevanović i drugi;

- period između 1973-1985. godine, koji se odlikuje velikim brojem radova koji se odnose na istraživanja flore i vegetacije, kao i morfo-anatomskih i ekofizioloških karakteristika biljaka, na eksperimente u fiziologiji biljaka, a naročito u kulturi tkiva. Tako se, među autorima pojavljuju, danas renomirani istraživači Lj. Radojević, G. Vujaklija (Naunović), M. Stefanović, V. Srejojić, D. Grubišić, R. Konjević, S. Pečić, M. Spasenoski i drugi, uz naučnike kao što su M. Nešković, J. Bata, Lj. Čulavić, i one botaničare koji objavljuju rezultate svojih proučavanja iz oblasti fitocenologije, floristike, anatomije, ekofiziologije, algologije ili limnologije, kao što su M. M. Janković, B. Tatić, M. Janković, R. Bogojević, J. Blaženčić, S. Radotić, R. Popović, B. Stevanović, V. Stevanović, V. Veljović, M. Cvijan, B. Petković, P. Marin i drugi;
- period od 1986-1998. godine obuhvata veoma raznovrsne članke, takoreći iz svih oblasti botanike. On se, takođe, odlikuje učešćem velikog broja autora, s obzirom da je većina radova bila plod timskih istraživačkih poduhvata. U ovom periodu se u *Glasniku* pojavljuju radovi autora iz svih naših naučnih centara, univerzitetskih gradova (Novi Sad, Kragujevac, Priština, Leskovac) i raznovrsnih naučnih institucija (Institut za biološka istraživanja "S. Stanković", Prirodnjački muzej, Beograd, Šumarski fakultet, Farmaceutski fakultet i Veterinarski fakultet Univerziteta u Beogradu, INEP, Zemun, Institut za kukuruz, Zemun, Republički zavod za zaštitu prirode Crne Gore, Podgorica, Centar za krmno bilje, Kruševac, Institut za istraživanje u poljoprivredi "Srbija", Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, i drugi). I dalje su, najčešće, publikovani radovi koji obrađuju floru i vegetaciju naše zemlje, ali su, u mnogo većem broju bili prisutni i članci u kojima se izlažu rezultati modernih istraživanja u fiziologiji biljaka, fiziološkoj ekologiji biljaka, hematoksonomiji, mikrobiologiji, pa čak i u primenjenoj botanici. Pored naših starijih autora, već tradicionalnih saradnika *Glasnika*, a pre svega M.M. Jankovića, B. Tatića, M. Kojića, V. Mišića, kao i J. Blaženčić, Z. Blaženčića, R. Popović, A. Dinić, A. Tucovića, B. Stevanović, V. Stevanovića, Lj. Radojević, B. Petkovića, P. Marina, S. Jovanovića, R. Konjevića, D. Grubišića, M. Cvijana, R. Jančića, M. Stefanovića, B. Butorac i drugih, sada se javljaju i botaničari mlade generacije. Među njima, danas u punoj stvaralačkoj snazi, vredno je spomenuti M. Niketića, R. Lauševića, D. Lakušića, Z. Krivošeja, Z. Bulića, B. Karadžića, G. Dražić, S. Budimir, S. Stanić (Vukojičić), V. Randelovića, M. Mitrović, P. Pavlovića, J. Knežević-Vukčević, B. Vuković-Gačić, Z. Dajić, A. Mijovića, V. Orbovića, Z. Gibu, G. Tomović i druge. Među ovim mladim botaničarima, svoje prve radove u *Glasniku* ovog vremena je objavila i Olivera (Damjanović) Glišić, asistent na Katedri za ekologiju i geografiju biljaka Instituta za botaniku i botaničke bašte, započinjući tako svoju blistavu naučnu karijeru, koja se, na našu ogromnu žalost, naglo prekinula, njenom preranom smrću 1999. godine.

U obnovljenom *Glasniku*, od 1959. godine do danas, svoje radove su objavljivali i strani naučnici, a među njima W. Żukowski, M. Fischer, Mac Donald Green, D. Terniskova-Topalova, S. Passy, A. Popov, Lj. Volkova, K. Poff, kao i botaničari iz Slovenije i Makedonije, E. Mayer, M. Spasenoski, M. Janić.

U posleratnim sveskama *Glasnika* radovi su većinom bili objavljivani na srpskom jeziku, ali su često, u celini, bili štampani i na engleskom, odnosno retko na nemačkom ili ruskom jeziku (Tab. 2). Međutim, svi radovi su imali apstrakte i rezimee na svetskim jezicima, uglavnom na engleskom, a mnogo ređe na nemačkom, francuskom ili ruskom

jeziku. Časopis je ureden prema pravilima UDK sistema i uveden u ISSN registar, tako da je svaki rad objavljen u njemu, na srpskom ili integralno na engleskom jeziku, obavezno sadržavao dvojezične rezimee, apstrakte i ključne reči, zatim UDK broj, kao i kompletno navedenu literaturu. U poslednjih desetak godina, u svakoj svesci *Glasnika* se štampa, na srpskom i engleskom jeziku, uputstvo autorima za pripremu radova za štampanje.

Tab. 2. Distribucija radova po jezicima (Br.- broj i % radova)
Distribution of articles according languages (No - number and % of articles)

jezik (language)	Br (N ^o)	%
srpski (Serbian)	209	57,6%
engleski (English)	74	20,3%
nemački (German)	66	18,2%
francuski (French)	12	3,3%
ruski (Russian)	1	0,3%
latinski (Latin)	1	0,3%
Ukupno (Total)	363	100%

Radovi koji se primaju za objavljivanje u *Glasniku* recenziraju se od strane najmanje dva eminentna stručnjaka, pre svega članova redakcijskog odbora.

Inače, radovi prezentirani u ovom našem botaničkom časopisu referisani su u domaćim i međunarodnim informacionim bazama podataka.

Danas *Glasnik*, kao botanički časopis širokog profila, pokriva oblasti taksonomije, fitocenologije, floristike, mikrobiologije, biljne fiziologije, fiziološke ekologije biljaka, hidrobiologije i akvatične botanike, ekologije i geografije biljaka, kao i teorijske i istorijske botanike. Pored toga, izdanja *Glasnika* su obogaćena i posebnim sekcijama u kojima se štampaju radovi koji obrađuju probleme zaštite, obnove i unapređenja životne sredine, kao i sekcijama u okviru kojih se štampaju prikazi knjiga i časopisa, izvodi (apstrakti) sa naučnih skupova, biografije i bibliografije naših značajnih naučnika, pre svega botaničara.

Od 1998. godine *Glasnik* je registrovan od strane Međunarodne asocijacije za taksonomiju biljaka (International Association for Plant Taxonomy) kao jedan od evropskih časopisa u kojima se zvanično objavljuju nalazi i dijagnoze novootkrivenih ili novoustanovljenih biljnih taksona.

Međunarodno priznanje i cenjenost *Glasnika* potvrđuje i činjenica da se i danas, kao što je to započeto još u predratnom periodu, na osnovu njega ostvaruje bogata razmena naučnih publikacija između Instituta za botaniku i više od 100 različitih institucija u inostranstvu i u našoj zemlji. Zahvaljujući razmeni za *Glasnik*, Institut za botaniku i botanička bašta "Jevremovac" se stalno obogaćivao publikacijama iz različitih naučnih institucija, što je u poslednjih desetak godina bio i (ostao) jedini izvor stranih časopisa u Institutu za botaniku.

Sve troškove štampanja i distribucije *Glasnika* snosi Institut za botaniku i botanička bašta "Jevremovac", uz materijalnu pomoć Biološkog fakulteta. U određenim okolnostima, materijalna podrška je dobijana i od strane Ministarstva za nauku i tehnologiju Republike Srbije, naročito za brojeve posvećene određenim godišnjicama naših eminentnih profesora, vodećih botaničara naše zemlje.

Kao što su štampanje *Glasnika* od početka njegovog izlaženja, pomagali *Fond Luke Čelovića-Trebinjca*, velikog dobrotvora Beogradskog Univerziteta, kao i *Fond Stare Botaničke bašte*, tako su se, u kasnijim periodima, kao sponzori i finansijski pokrovitelji časopisa javljali Institut za biološka istraživanja "S. Stanković" iz Beograda, Institut za kukuruz "Zemun polje" iz Zemuna, Nacionalni park Durmitor, "Tehnocentar" iz Palića, "Credibel" banka i drugi.

Glasnik je ne samo jedini botanički časopis u našoj zemlji, već i jedan od retkih takve vrste i naučne orijentacije na Balkanu. Stoga je on nezobilažan izvor informacija za svakog botaničara koji se bavi florom i vegetacijom jugoistočnih predela Evrope, kao i opšte botaničkim, a pre svega eksperimentalnim dostignućima, posebno u oblasti kulture tkiva i ekofizioloških adaptacija različitih biljaka, a naročito naših endemičnih i reliktnih vrsta. Imajući sve to u vidu, upravo je ovaj jubilej, 70-godišnjica *Glasnika*, pravi trenutak da se objavi sredena bibliografija svih radova štampanih u njemu, od njegovog prvog broja do današnje jubilarne sveske. Na taj način i u ovom jubilarnom izdanju *Glasnika* dobijaju svoje mesto svi oni botaničari koji su mu, tokom vremena, poklanjali svoje poverenje, a do izražaja dolaze i sve njihove naučne aktivnosti za-beležene za budućnost zahvaljujući postojanju ovog našeg uglednog časopisa.

Uvereni smo da ova bibliografija može korisno da posluži svima koji se bave botaničkim disciplinama i da pomogne i unapredi razmenu botaničkih i opšte bioloških informacija. Istovremeno, ovakva vrsta sistematizacije naučnih priloga pokazuje naučne mogućnosti i dostignuća naših botaničara. Pored toga, ona potvrđuje i nastojanja Instituta za botaniku i botaničke bašte "Jevremovac" Biološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, da se istrajno bavi izdavanjem ovog tradicionalnog i međunarodno priznatog botaničkog naučnog časopisa. Otuda su pre svega Institut za botaniku i čitav njegov kolektiv, kao i Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu u celini, ponosni na ovaj značajni jubilej *Glasnika*, spremni i odlučni da očuvaju njegovu tradiciju, nastave njegovo publikovanje i unapređuju ga da ostane atraktivan, kako za naše, tako i za strane naučnike da u njemu objavljuju svoje rezultate i na njega se oslanjaju kao vredan izvor informacija.

BRANKA STEVANOVIĆ & MILORAD JANKOVIĆ

**JUBILEE AND TRADITION - ON THE OCCASION OF THE 70th
ANNIVERSARY OF *GLASNIK INSTITUTA ZA BOTANIKU I BOTANIČKE
BAŠTE UNIVERZITETA U BEOGRADU,*
THE OLDEST BOTANICAL JOURNAL IN SERBIA**

Institute of Botany and Botanical garden "Jevremovac", Faculty of Biology,
University of Belgrade, Yugoslavia

The Journal *Glasnik Instituta za botaniku i botaničke bašte Univerziteta u Beogradu* has a 70-year tradition. The first issue of this botanical scientific journal was published by the Botanical Institute, under the editorship of professor Nedeljko Košanin, all-round botanist and its founder, in 1928. In this journal - which is one of the oldest botanical journals in East European countries- there have been published ever since the review articles, scientific papers, short communications and other contributions from varying fields of botany, and sometimes papers on specific current events or significant results from various biological disciplines.

The first seven issues of *Glasnik*, published in the period till the beginning of the Second World War, had the title page in French, which, in addition to the name of the journal: *Bulletin de l'Institut et du jardin botaniques de l'Universite de Belgrade*, contained the name of the editor: *Dirige par Nedeljko Košanin*, as well as the place of publishing and the name of the printing house: *Imprimerie "Davidovic" Pavlović and Drug, Takovska St. 32, Beogard*. The letterhead included the name of the journal in Serbian printed in cyrillic: *Гласник Ботаничког завода и Бауиће Универзитетиа у Београду* (Fig. 1)¹. Some of the issues even by its front page, by specific symbols, indicated

¹For figure and table captions we refer the reader to Serbian text

to certain important details or particular circumstances in which the journal was published. Thus, on the front page of the third issue of the Volume II there was a medallion with the photo of Luka Celović-Trebinjac, given that publishing of the journal was partly supported from the Fund established by this great benefactor of Belgrade University. However, on the issues 3 and 4 of the same volume it was specified that grant-support for their publishing has come from the University Funds *Stara Botanicka Basta* and *Luka Celović-Trebinjac* (*Imprime aux frais des Fondations universitaires: "Stara Botanicka Basta" et "Luka Celović-Trebinjac"*) (Fig. 2). Besides, issue 3 of the same volume is marked by black obituary notice as a sign of grief for the early deceased professor Nedeljko Košanin, first editor-in-chief of the journal.

The founder of the journal, Nedeljko Košanin, full member of the Serbian Academy of Sciences and Arts and full professor of Belgrade University, was aware to what extent and how one scientific journal may promote botanical science and stimulate creative personalities from small and by wars devastated Serbia.

During the whole period from 1905 till the rest of his life in 1934 professor Košanin, as the head of the Botanical Institute and Garden, indefatigably and incessantly, and at the expense of his own health, career and family life went to all lengths in order to promote botanical disciplines in general (Janković, 1984). Thus, he managed in getting grant-support to provide better facilities and better working conditions in the Botanical Institute, by refurbishing library, herbarium and greenhouse (Blaženčić, 1998) and by starting the scientific botanical journal. Through this journal he introduced our botanists, through widely open door, to European and international botanical "stage" and enabled that their results become accessible to scientific public and helped to reveal our botanical values worldwide. From the very first issues of the journal, professor Košanin utterly committed himself to adequately designing its general concept, appearance, content as well as to attracting the authors to report their results therein. In this way, thanks primarily to his broad botanical, and particularly physiological and ecological-phytogeographical education he set the sound grounding for *Glasnik* which has been published till the present days. Unfortunately, early death has prevented professor Košanin to continue his splendidly and knowingly commenced work of the editor-in-chief of our oldest and the only botanical journal. In the period from 1928 till 1933, in addition to our scientists S. Jakovljević, Lj. Glišić, P. Černjavski, V. Lindtner and professor Košanin himself the renowned European botanists of that time such as G. Beck-Managetta, K. Maly, R. Picbauer, R. Lloyd Praeger, S. Murbeck, K. Ronniger, L. Derganc and others also published their works in the journal. The papers were published in French, English or German, whereas the diagnoses of the newly recorded plants were always presented in Latin, as is the regular taxonomical practice today.

Already in the first issues of the journal, in the period from 1928 till 1934, Košanin himself presented his exceptionally valuable research results, of which many referred to relict and endemic plant species inhabiting the Balkan Peninsula (*Haberlea rhodopensis*, the species of the genera *Viola* and *Carex*, *Castanea sativa*, *Dioscorea balcanica*, *Sambucus ebulus*, var. *deborensis*, *Primula auricula*, var. *serratifolia* and others). Subsequently, these results were cited in many relevant botanical publications. Even nowadays these works are of invaluable significance and represent the cornerstone for further investigations, protection and conservation of some rare and threatened plants of the Balkans. Besides, under the editorship of Professor Košanin, there were published papers dealing with embryological and cytological experimental investigations, as well as with phyto-geographical issues, or the presence and the distribution of certain plant taxa, particular plant communities and occurrence of algae in the waters of the Balkan Peninsula. Some volumes of the journal of this time also included papers on

general ecological problems (for example Todorović, D. B.: Zusammenhang zwischen einigen Bodentypen un der Qualität des Tabaks, II, 1-2, 106-125)² or on results of some limnological examinations treated by some authors, one of which was professor Siniša Stanković, our great naturalist and pioneer in ecology.

To what extent professor Košanin was committed to the task of the Institute head and Journal editor-in-chief is obvious from the notes on the state of the library and herbarium of the Botanical Institute, published in the third issue of the first volume of the journal from 1930 (p.287-296). From these notes we learned that the Botanical Institute of the University of Belgrade has enriched its library through gifts, in exchange for *Glasnik* (only several years from the beginning of its publishing), with more than 95 varying scientific, notably botanical journals sent from various institutions and publishers from 25 countries from Europe, America and Asia (mostly from the USA, Russia, Japan, Portorico, Germany and others) as well as from other towns of the former Yugoslavia, and with more than 100 various publications, reprint editions and books from 11 countries throughout the world (mostly from Czechoslovakia, Netherlands, Poland, the USA, France, Austria and others). In that period, the herbarium has been also enriched, given that 5146 herbarium sheets have been received in exchange, while 3052 herbarium sheets containing plants from our region were sent mostly to a number of institutions in Europe and Asia.

All efforts made, commitment and enthusiasm of professor Košanin to promote our entire botany, Botanical Institute and the Garden as well as *Glasnik* were interrupted by his illness and early death. As a sign of grief, all his merits were highly and respectfully praised by gratitude words of his successor, professor Ljubiša Glišić, in the necrology published in 1934, in one of the issues of the third volume of the journal”
*”si, enfin, l’Institut possède sa revue périodique ou trouvent place les travaux scientifiques de ses travailleurs publiés en différentes langues étrangères, ce qui les rend accessibles au monde entier, - c’est en premier lieu le mérite du regretté Košanin, grand pionnier de la Botanique scientifique de notre pays.”*³

Professor Košanin should be particularly credited for his patience and persistence in providing grant support for publishing this journal. Mostly, the journal’s publication was ensured by more than decent financial funds of the Botanical Institute and Garden. Probably due to this, from the very beginning, the publishing of the journal was uncertain and irregular. From the notes and diary he kept, it may be concluded that professor Košanin frequently applied for financial support to the University Council and asked the Education Minister to intervene for being granted the funds to secure publishing of *Glasnik* on regular basis. For publishing of the 3rd issue of the I volume, Košanin managed to provide grant-support amounting to 15,000 dinars from the Fund of Luka Čelović-Trebinjac⁴. However, small financial support did not always ensure fast handling of scientific articles and efficient, timely printing of the journal. Still, Košanin, as the editor-in-chief pursued this job thanks to his scientific enthusiasm, but also high personal integrity, scientific self-sacrifice and patriotic optimism. At one point, Košanin in his notes says: "Publishing of this journal goes badly given that the authors must have their articles translated by themselves, which slows down and

²Todorović, D.B.: Relationship between different soils and quality of tobacco, 1931-32, II, 1-2, 106-125

³ "... Finally, for the fact that the Institute possesses a periodical where scientists publish their papers in varying foreign languages, making them accessible to the entire world, the merit goes primarily to the deceased Košanin, a great pioneer of botanical sciences in our country"

⁴This was noted in annual report published in *Spomenica Luki Čeloviću - Trebinjcu* (Memorial of Luka Čelović - Trebinjac) No. 1, 1931, p. 68

aggravates the work. There is no money for paying the translator and the entire correction job is done free of charge (Mr. Dr Ljubiša Glišić). I am very ill and I hardly have time to read manuscripts and control the translations. I burdened my wife and older daughter by translating and language correcting. Only those who ran similar enterprise will know how much is sacrificed for this journal. In essence I am very pleased given that the reputation of the Institute has been improved thanks to this journal." (cited by Tatić 1996).

From 1933, more exactly from the II volume, the editor-in-chief of *Glasnik* became dr Ljubiša Glišić, associate professor of Botany at Belgrade University, instead of the seriously ill professor Košanin. Professor Glišić, after professor Košanin's death in 1934, continued this job doing his best to follow already founded Košanin's tradition of editing and publishing this botanical journal. In addition to our botanist, the European scientists (B. Fott, F. Gessner, F. Lenz) continued reporting their results in the journal, but there also appeared papers dealing with wider and more general biological, notably hydrobiological issues (S. Stanković, F. Gessner). As previously was the case, the papers concerned with the state of library fund, enriched through the exchange of *Glasnik*, and the activities related to the herbarium were also published.

Generally, in the period from 1928 to 1937, under the editorship of professor Nedeljko Košanin, and then professor Ljubiša Glišić (who after Košanin's death became the Head of the Botanical Institute and Garden) 7 issues of *Glasnik* have been published, containing 56 papers written by 20 authors, out of whom 9 were Serbian botanists whereas as many as 11 authors were from European countries. As particularly interesting and significant papers from this period, which have not lost their scientific value yet, related to the following fields:

- Embryological and cytological researches of professor Glišić (Glišić, 1928, 1929, 1934, 1936-37);
- Ecological-phytogeographical studies of our and foreign researchers on recent and fossil flora and vegetation of the central part of the Balkan Peninsula (Beck-Managetta, 1928; Maly, 1928, 1930, 1931-32; Picbauer, 1928; Černjavski, 1928, 1929, 1930, 1931-32, 1936-37; Košanin 1928, 1929, 1931-32; Praeger, 1930; Fott, 1933; Soška, 1929, 1933; Jakovljević, 1936-37);
- Investigations through which new plant species and subspecies, notably endemic and relict ones, have been recorded (Becker, 1928; Košanin 1928, 1929, 1930; Praeger, 1930; Maly, 1930; 1931-32; Derganc, 1931-32.);
- Morphological and anatomical examinations of plants adaptations carried out by Professor Jakovljević and professor Košanin (Jakovljević, 1928, 1929; Košanin, 1930);
- Limnological, i.e. general hydrobiological surveys of inland waters in the Balkan Peninsula (Fott, 1933; Jakovljević, 1933, 1934; Jakovljević & Stanković, 1931-32; Gessner, 1934; Stanković, 1934).

Unfortunately, a 10-year period of life of our first botanical journal, have been halted, probably, due to the lack of grant-support, but primarily owing to unfortunate historical events and the beginning of the II World War. Consequently, there followed the great, more than 20-year gap in publishing the journal.

After the Second World War, as it used to be during "Košanin's tim" (Janković & Tatić, 1984), not only the rebuilding of the country was needed but research work in all fields of science, including botanical disciplines, had to be resumed. At that time creative forces of the whole nation have arisen including our able young researchers eager to be involved in scientific work. Thus, universities, faculties and a number of various scientific institutions were established and re-founded. Besides, in addition to

starting new scientific journals the activities were begun to renew already known and recognized *Glasnik Instituta za botaniku i botaničke bašte Univerziteta u Beogradu*.

Activities concerned with the reappearance of *Glasnik* took quite a time and lot of work, as remembered by dr Milorad M. Janković, the then assistant professor of the Botanical Institute at the Faculty of Sciences of Belgrade University, to whom credit must be paid for its reappearance. What caused such a long gap in publishing of one scientific, botanical journal, is a specific question and requires taking into consideration the general, financial, spiritual and social circumstances of that time. In addition, as the top people are seldom of one mind the opposite tendencies were constantly at play. Thus, some of professor M. Janković's colleagues opposed the renewal of already traditional *Glasnik*, the journal, of international renown, whereas a number of scientists and professionals gave him full support, which also did the staff of the Botanical Institute and the Faculty. According to professor Janković, the possible reasons for continual postponement of the beginning of the republishing of *Glasnik* was the opinion of few but influential individuals that Serbian botany after Pančić has seen the decline, and that its achievements did not justify the renewal of this botanical journal. Fortunately, those who maintained that any comparison of past scientific achievements with the present ones is senseless, and spoke in favour of the revitalization of the journal (among whom was also professor Janković) managed to reach the goal, starting its republishing.

Thus, in 1959 a reprinting of *Glasnik* started, being published by Botanical Institute and Garden again. For a new editor-in-chief was appointed professor Milorad M. Janković. General guidelines of the journal and its traditional purpose were put forward in the Editorial in the first issue of the renewed *Glasnik*: "It is the wish of the present Editorial Board that *Glasnik* - which between the two wars saw the considerable reputation in international scientific, botanical circles - continues also today all the positive tradition that had been previously fostered. Therefore, *Glasnik* should present to our and foreign scientific public a part of that scientific activity which had been pursued in the field of botanical research within the Botanical Institute and Garden, one of the oldest scientific institutions in Serbia. Besides, *Glasnik* will provide on its pages the space to scientific works conducted beyond the Botanical Institute if they by its content correspond to the character of *Glasnik*. At the end, the Editorial Board is convinced that the Botanical Institute through its *Glasnik* will establish not only the old relationships with many scientific institutions, that the Institute had before the war, but also with many new ones, which will particularly favour the exchange of scientific publications.

The renewed *Glasnik* appeared with the changed front page on which the name of the journal was in Serbian language, in Cyrillic, whereas the original title in French was relocated to the letterhead of the front page. Otherwise, all designations in the journal were bilingual i.e. in Serbian and French. The journal had Editorial Board (*Comite de redaction*) whose members from 1959 were V. Blečić, Z. Damjanović, M. M. Janković, R. Marinović, and from 1962-1964 (Volume II) the Board was broadened by B. Tatić. The members of the Editorial Board were substituted over the year, given the circumstances or events in the life of some members. In 1972 (Volume VII) in the Editorial Board were J. Blaženčić, R. Bogojević, Z. Damjanović, M. M. Janković, R. Marinović, M. Nešković, B. Tatić. From 1981-82 (Volume XVI) the members of the Editorial Board were J. Blaženčić, R. Bogojević, M. M. Janković, M. Nešković, D. Simić, B. Stevanović, B. Tatić. Between 1981 and 1992 (from Volume XVI to XXVI-XXVII) in editing of the journal participated the Editorial Council (*Conceil d'edition*), whose members were Z. Damjanović, J. Danon, N. Diklić, J. Dimitrijević,

B. Jovanović, M. M. Janković, M. Kojić (president), V. Mišić, M. Nešković, S. Pavlović, B. Tatić. After 1992 all the responsibilities for paper publishing, editing and referring were taken over only by the Editorial Board, the members of which ever since have been J. Blaženčić, M. M. Janković, M. Nešković, D. Simić, B. Stevanović and B. Tatić.

Once again a small change in the Serbian title of the journal was made (on the front page) due to general administrative changes occurring at the Faculty of Natural Sciences of Belgrade University in 1971.

At the beginning, professor Milorad M. Janković, was not only editor-in-chief but also the associate editor and the proofreader of the papers to be published in the journal. From 1965-66 (Volume III) till 1984 (Volume XVIII) associate editor and proofreader was professor Radoje Bogojević, whereas from 1985 (Volume XIX) till 1990-91 (Volume XXIV-XXV) professor Branka Stevanović and from 1992-93 (Volume XXVI-XXVII) till now Vesna Šakić, a librarian.

Professor Milorad M. Janković, was refounder, was editor-in-chief, from 1959 - when the first issue of the I Volume of the new series of *Glasnik* was published - till 1992-93 (Volume XXVI-XXVII). Then he handed over the duty of the editor-in-chief to his longtime associate in editing the journal, Dr Branka Stevanović, the then associate professor of Biological Faculty at Belgrade University, who still holds this post.

Devotion of all professor Košanin's successors, notably subsequent editors-in-chief, associate editors and the members of Editorial Board of *Glasnik* helped preserve the general concept of the journal ever since its first issue was published in 1928. Still, it should be noted that the scientific framework of the journal has been continuously expanded, promoted by new scientific (botanical) aspects and by introducing specific columns. Besides, it was technically modernized in accordance with library requirements for which the journal was supplemented by Instructions to Authors and for some time with cards containing short summaries of the papers.

Since 1928, 37 issues of *Glasnik* have been published, whereby the first 7 issues were published in the period till the Second World War, and 30 from 1959 till today. On more than 5,200 pages of the text 479 papers were published, which mostly comprised original scientific papers, review and theoretical articles, book reviews, articles concerned with specific occasions, biographies and bibliographies of our renowned botanists (365 papers) as well as Congress abstracts (114 abstracts). Various scientific supplements, published in *Glasnik*, were reported by 342 authors from our country and abroad.

Ever since *Glasnik* has been published its articles were concerned with the results and issues of varying botanical and biological disciplines in general, notably those dealing with flora and vegetation, phytogeography, phytocoenology, plant physiology, phytocology and plant physiological ecology, anatomy, morphology and plant taxonomy, algology i.e. limnology in general, mycology and lichenology. Regardless of the field of botany the papers were concerned with, they often reported on newly recorded species and communities, as well as on new plant localities in Yugoslavia. Thus, out of 137 determined plant taxa and 78 plant communities recorded in the Balkan Peninsula and mentioned in *Glasnik's* papers, more than 150 were found to be taxonomical, floristical or phytocenological novelties to Yugoslavia or the whole of the Balkans.

Out of the total number of papers, most of them mainly deal with floristic and phytogeographic issues of plantlife of Yugoslavia (54 papers) or vegetation i.e. plant communities of some regions (51 papers). Besides, many papers are concerned with

varying issues of plant physiology, notably plant development, effect of plant hormones on various physiological processes, morphogenetic changes in plant tissue cultures (44 papers). Ecological problems of plants are analyzed in a number of papers both from idioecological, syncological or ecophysiological aspects, and in regard to abiotic conditions prevailing in the habitat (37 papers), as well as from theoretical standpoint. More than 25 papers contain the results of algae investigations in various localities in Yugoslavia, presenting clear-cut accounts on the state and relations between algae populations in specific water ecosystems in the wider region of the Balkan Peninsula, and detailed bibliographies on algological investigations. Besides, *Glasnik* publishes extensive limnological papers on many natural and artificial lakes in the whole of the Balkan Peninsula (15 papers). A considerable number of papers contain significant data on morphological and anatomical characteristics of plants (29 papers), as well as results on some cytological, caryological and taxonomical investigations (more than 14 papers). A few papers refer the data on varying biological, notably taxonomical and ecological issues on fungi (10 papers), lichens (4 papers) or microorganisms (3 papers).

It is worth mentioning that often, from the first after-war issues of *Glasnik*, some of the papers (22 in all) are dealing with theoretical botanical problems. For instance, those are: Damjanović, Z.: "One approach to the study of photosynthesis" (1960, II, 79-85); Janković, M. M.: "Modern scientific-theoretical aspects on the relationship between man and the biosphere - problems and perspectives" (1975, X, 159-180); Janković, M. M.: "The proposal for a new definition of the geographical range" (1976, XI, 145-155); Janković, M. M.: "Contemporary ecology - situation, problems and perspectives" (1977, XII, 39-109); Tucić, B.: "Taxonomic and evolutionary inferences of electrophoretic studies of plants" (1987, XXI, 77-85); Filipi-Matutinović, S.: "Evaluation of research performance according to citation analysis and use of Science Citation Index" (1989, XXIII, 107-120); Janković, M. M.: "Introduction to cosmic ecology" (1990-1991, XXIV-XXV, 129-137), etc. Besides, in many of the issues of the journal the book reviews were presented and state-of-the-art articles on certain botanical disciplines along with references (more than 25 papers).

It should be emphasized that the members of the Editorial Board spared some space to anniversaries of important events related to the Serbian Botany, particularly jubilee years of the distinguished botanists and to the memory of the deceased botanists. Till now 15 such purpose-written articles have been published. Thus, in some of the issues of *Glasnik* there appeared obituaries for professor N. Košanin, professor S. Jakovljević, professor R. Marinović as well as for the great Russian plant physiologist, professor M. H. Cajlahjan. Besides, some of the issues of the journal were dedicated to the birthday anniversaries of some scientists such as: the Croatian botanist S. Horvat and our professors R. Marinović, M. M. Janković and B. Tatić. Special jubilee issues of *Glasnik* were marked by red letters on the front page, relating to the 150th anniversary from Josif Pančić's birth (1962-1964, II); 85th anniversary of Ljubiša Glišić's life (1973, VIII); 50th anniversary from Nedeljko Košanin's death (1984, XVIII); 50th anniversary from Lujc Adamić's death (1985, XIX); In the memory of Josif Pančić and Flora of the Principality of Serbia (1988, XXII); 70th anniversary of professor Milorad M. Janković's life and 50th anniversary of his scientific work (1994, XXVIII); 45th anniversary of professor Mirjana Nešković's scientific and teaching work (1995, XXIX) and 45th anniversary of professor Budislav Tatić's scientific and teaching work (1996, XXX).

In respect to the number of authors, who published their papers in *Glasnik*, and versatility of their experimental, field and theoretical research, the journal encompassed four different scientific periods:

- The period until the Second World War, from 1928-1937, is marked in the first place by the works, almost monographs in character, of the pioneers of our modern botany, N. Košanin, Lj. Glišić, S. Jakovljević and P. Černjavski. As it had been mentioned, a great number of foreign botanists (W. Becker, K. Maly, G. Beck-Mannagetta, R. Pichauer, B. Fott, R. Lloyd Praeger, S. Murbeck, K. Ronniger, L. Derganc, F. Lenz, F. Gessner) also published their research results in the *Glasnik* then.
- The period of the renewed journal from 1959-1972, when doyens of our botany, still active botanists M.M. Janković, M. Nešković, B. Tatić, M. Janković, M. Kojić, as well as Z. Damjanović, V. Mišić, L. Stjepanović-Veseličić, R. Jovanović-Dunjić and others published their papers in it. Besides, the deceased R. Marinović, V. Blečić, R. Bogojević, S. Pavlović, M. Jelić were also the fruitful contributors to *Glasnik*. At the beginning of this period the most common were the papers on floristic and phytocoenological issues, as well as those presenting the results of the research concerning algae and mycological field surveys. Besides, the research results on microscopic fungi were also presented by the leading author Dr Maria Muntanjola-Cvetković. However, the papers dealing with plant physiology, as well as plant morphology and plant anatomy were comparatively rare, but among them works of M. Nešković, J. Blaženčić, J. Bata, D. Simić could be considered very important. It is noteworthy that at the end of this period there appeared papers dealing with physiological and experimental plant ecology presenting the results of field investigations, in which, as authors or co-authors, participated the then young scientists such as R. Popović, K. Stefanović, A. Dinić, J. Dimitrijević, B. Stevanović (Matijašević), V. Stevanović and others.
- The period between 1973-1985, in which - in addition to a great number of works dealing with the research of flora and vegetation, as well as morpho-anatomical and ecophysiological characteristics of plants - there appeared articles presenting the results of experimental physiological processes in plants, and especially of plant tissue cultures. Thus, as authors appeared the name of botanists such as Lj. Radojević, G. Naunović (Vujaklija), M. Stefanović, V. Srejšević, D. Grubišić, R. Konjović, S. Pekić, M. Spasenoski and others along with botanists who published their papers dealing with phytocoenology, floristics, anatomy, ecophysiology, algology and limnology (M. M. Janković, B. Tatić, M. Janković, J. Blaženčić, B. Stevanović, V. Veljović, S. Radotić, M. Cvijan, B. Petković, P. Marin and othes);
- The period from 1986-1998 comprises the issues characterized by both highly various articles, almost from all fields of botany, and a great number of authors, given that the papers were the result of cooperative research. In this period *Glasnik* featured the papers of authors from all our scientific centers, University centers (Novi Sad, Kragujevac, Pristina, Leskovac) and scientific institutions such as: The Institute for Biological Research "S. Stanković", Belgrade, Natural History Museum, Belgrade, Faculty of Forestry, Pharmaceutical Faculty, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Institute for the Application of Nuclear Energy (INEP), Zemun, Maize Research Institute, Zemun, The Institute for the Protection of Nature of the Republic of Montenegro, Podgorica, Center for Forage Groups, Krusevac, Institute for Agricultural Research "Serbia", Institute for Field and Vegetative Crops, Novi Sad and others. During this period, in addition to works dealing with flora and vegetation *Glasnik* also published the research results concerned with plant physiology, physiological plant ecology, chemotaxonomy, microbiology, but also applied botany (4 papers). In addition to our older authors, already traditional collaborators of *Glasnik* - notably M. M. Janković, B. Tatić, M. Kojić, V. Mišić, J. Blaženčić, Z. Blaženčić, R. Popović, A. Dinić, A. Tucović, B. Stevanović, V. Stevanović, Lj.

Radojević, B. Petković, P. Marin, S. Jovanović, R. Konjović, D. Grubišić, M. Cvijan, R. Jančić, M. Stefanović, B. Butorac and others - today, the younger, highly productive botanists also publish their research results in the present day *Glasnik*. Among them are M. Niketić, R. Laušević, D. Lakušić, Z. Krivošej, Z. Bulić, B. Karadžić, G. Dražić, S. Budimir, S. Vukojičić (Stanić), V. Randelović, M. Mitrović, P. Pavlović, J. Knežević-Vukčević, B. Vuković-Gačić, Z. Dajić, A. Mijović, V. Orbović, Z. Giba and others. It should be mentioned that O. Glišić (Damjanović), assistant at the Chair of Plant ecology and Phytogeography, also published her first papers in this journal, starting thus her splendid scientific career which, to our great regret, was suddenly stopped, by her early death in 1999.

Since 1959 the foreign scientists have also published their papers in the renewed *Glasnik*. Worthy of mention among them were W. Żukowski, M. Fischer, Mac Donald Green, D. Temniskova-Topalova, S. Passy, A. Popov, Lj. Volkova, K. Poff as well as the botanists from Slovenia and Macedonia, E. Mayer, M. Spasenoski, M. Janić.

In the post-war issues of *Glasnik* the papers were mostly published in Serbian. A number of them were written in English, and few in German or Russian. However, all the papers had abstracts and summaries in one of the world languages, mainly in English, and sometimes in German, French or Russian. The journal has been edited in accordance with UDC system and has been entered into ISSN register. Each paper published in it has bilingual abstract, summary, key words, UDC number, and is supplied with the complete reference list. In the last ten years each issue of *Glasnik* is supplied with the Instruction to Authors, written in Serbian and English.

Papers to be accepted for publishing in *Glasnik* are referred by at least two eminent experts, who are mainly the members of the Editorial Board.

Otherwise, papers presented in this botanical journal are in the national and international information databases.

Today *Glasnik* covers the following scientific areas: taxonomy, phytocoenology, floristics, microbiology, plant physiology, plant physiological ecology, hydrobiology and aquatic botany, ecology and plant geography, as well as historic botany. Besides, the issues of *Glasnik* are enriched by particular sections, including the papers dealing with the environmental protection, conservation, remediation and promotion of the nature as well as by the sections containing book and journal reviews, congress abstracts, biographies and bibliographies of our renowned scientists, notably botanists.

In 1998 the International Association for Plant Taxonomy has registered *Glasnik* to be one of European journals for official announcement of new records and diagnoses of newly discovered or newly established plant taxa.

International recognition and value of *Glasnik* is confirmed by the fact that today, as it used to be in the pre-war period, the rich international exchange, between the Institute of Botany and more than 100 institutions abroad and in our country, is realized through this journal. Thanks to this exchange the Institute of Botany has been constantly enriched by the publications from many scientific institutions, which in the past ten years was the only source of foreign journals in the Institute of Botany.

All publishing, printing and handling costs of *Glasnik* are defrayed by the Institute of Botany and Botanical Garden "Jevremovac". It is also supported by the Faculty of Biology and in some circumstances by the Ministry of Science and Technology of the Republic of Serbia, particularly for the issues dedicated to specific anniversaries of our distinguished professors and leading botanists.

Initially, as mentioned before, *Glasnik's* publishing was in part supported by the generous grant from the Fund of Luka Čelović-Trebinjac, and by the Fund *Stara botanička bašta* and later by the Institute for Biological Research "Siniša Stanković", Belgrade, Maize Research Institute, Zemun Polje, the National Park Durmitor, "Tehnocentar", Palic, "Credibel" Bank, etc.

Given that *Glasnik* is the first and the only botanical journal in our country and one of rare of such kind and scientific orientation in the Balkans, it is the obligatory source of information for every botanist dealing with flora and vegetation distributed in East Europe. It is also useful for those concerned with general botanical and primarily experimental achievements, particularly in the field of tissue culture and ecophysiological plant adaptations. That is why this jubilee issue, dedicated to the 70th anniversary of its appearance, is the right moment to publish the bibliography of all the papers presented in it ever since its very first issue. In this way it is possible to show which botanists were attracted to present their research results in this reputable botanical journal.

We are convinced that this bibliography may be useful to all botanists and that it will help promote botanical and general biological information exchange as well as news dissemination on their scientific achievements. At the same time, it reveals that the Institute of Botany of the Faculty of Biology - regardless of the difficulties met in the publication of this traditional and globally recognized botanical journal - was utterly committed to this task ensuring its continual publication. Hence, the Institute of Botany and its entire staff, as well as the Faculty of Biology, University of Belgrade as a whole, are proud of *Glasnik's* jubilee, its 70th anniversary of publication. The Publisher and its Editorial Board sincerely hope that also in the future Yugoslav and foreign scientists will publish their results in it and rely on it as a valuable source of relevant information.

(Translated by Danka Filipović)

LITERATURA

- Blaženčić, J. (1998): Razvoj botanike u Srbiji tokom prve polovine XX veka. U: 145 godina biologije i 25 godina molekularne biologije u Srbiji (ured. B. Čurčić & I. Radović), Univerzitet u Beogradu i Biološki fakultet Univerziteta u Beogradu, str. 135-166.
- Glišić, Lj. (1934): Professeur Nedeljko Košanin - *In Memoriam*. - *Bull. Inst. et Jard. Bot. Univ. Belgrade*, 3:1-2, 1-10.
- Janković, M. M. (1973): Profesor dr Ljubiša Glišić (povodom 85-te godišnjice života). - *Glasn. Inst. Bot. i bašte Univ. u Beogradu*, 8, 1-8.
- Janković, M. M. (1980): Botanika. U: Trideset godina Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Beogradu osvrtno na razvitak nastave prirodnih i matematičkih nauka u Beogradu 1947-1977 (ur. D. Vitorović), Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Beogradu, 1-774.
- Janković, M. M., Tatić, B. (1984): Profesor Nedeljko Košanin. *In memoriam* (povodom 50-godišnjice smrti i 110-godišnjice rođenja). - *Glasn. Inst. bot. i bašte Univ. u Beogradu*, 18, 1-7.
- Nešković, M. (1998): Ljubiša Glišić (1888-1987). U: Život i delo srpskih naučnika, 4 (ur. M. Sarić), SANU, Biografije i bibliografije, Knj. IV, II Odeljenje knj. 4, Beograd, str. 311-355.
- Sarić, M. (1997): Nedeljko Košanin (1874-1934). U: Život i delo srpskih naučnika, 2 (ur. M. Sarić), SANU, Biografije i bibliografije, Knj. II, II Odeljenje knj. 2, Beograd, str. 436-468.
- Spomenica Luki Čeloviću - Trebinjcu, sa izveštajem o radu zadužbine do 31.XII 1930. - Izdanje Zaduzbine Luke Čelovića - Trebinja, 1, 1931, Beograd, str. 68.
- Tatić, B. (1996): Stota godišnjica botaničke bašte "Jevremovac". - Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.